

Лариса ОРОНОВСЬКА,

*доцент кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва,
кандидатка педагогічних наук,
заступниця декана Факультету мистецтв
з виховної роботи ТНПУ імені Володимира Гнатюка
Тернопіль, Україна
lorikulya@gmail.com
ldd260898@tntpu.edu.ua*

Larisa ORONOVSKA,

*associate Professor of the Department of Musicology
and Methodology of Musical Art, Candidate of Pedagogical Sciences,
Deputy Dean of the Faculty of Arts for Educational Work
of the Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University
Ternopil, Ukraine
lorikulya@gmail.com
ldd260898@tntpu.edu.ua*

Сун ЛАН,

*аспірантка кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Тернопіль, Україна
1148510789@gg.com*

Sun LAN,

*graduate student of the Department of Musicology and Music Art Methodology
Ternopil National Pedagogical University
named after Volodymyr Hnatyuk
Ternopil, Ukraine
1148510789@gg.com*

ІНТЕРЕС ЯК ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК МОТИВАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

INTEREST AS THE MAIN INDICATOR OF MOTIVATION IN THE PEDAGOGICAL ACTIVITIES OF FUTURE MUSIC TEACHERS

Постановка проблеми та її актуальність.

У процесі новітньої освіти майбутній фахівець музичного мистецтва повинен оволодіти комплексом теоретичних і практично-зорієнтованих знань, розвинути в собі соціальні та професійні особистісно-значущі якості, завдяки чому він може сформуватись як успішний, компетентний учитель музичного мистецтва. Ціннісні, духовні, естетичні пріоритети сучасного суспільства об'єктивно детермінують потребу сучасних мистецько-зорієнтованих закладів освіти в компетентних учителях музичного мистецтва.

У цьому контексті набуває актуальності проблема розвитку професійного інтересу в майбутніх здобувачів музичних спеціальностей до музично-педагогічної діяльності, що забезпечує оптимальні умови для їхнього навчання,

а також постає критерієм ефективності музичної освіти загалом, оскільки інтерес до музично-педагогічної діяльності викликає потребу в художньо-творчій самореалізації та духовно-естетичному вдосконаленні, формує естетичний смак, впливає на формування різнобічного світогляду.

Аналіз основних досліджень і публікацій.

Проблемою музично-педагогічної підготовки вчителя, розвитку інтересу до музично-педагогічної діяльності опікувались такі вчені, як Н. Гузій, Л. Коваль, О. Михайліченко, О. Олексюк, О. Отич, Г. Падалка, Г. Побережна, О. Ростовський, О. Рудницька, Т. Танько, О. Щолокова та інші.

Виклад основного матеріалу. Готовність майбутніх учителів до музичної педагогічної діяльності відбувається за умови сформованості цілісної системи знань (психологічних, педагогічних, методологічних, музичних, мистецьких), забезпечення їх інтеграції та використання міжпредметних зв'язків, здатності творчого застосування професійних знань і вмінь з метою вирішення різноманітних педагогічних ситуацій у сфері мистецької освіти, зокрема під час музично-педагогічної діяльності в закладах загальної освіти, креативності педагогічного мислення, розкриття творчого потенціалу, розвиненості на високому рівні комунікативних та організаційних умінь, здатності до впровадження інноваційних технологій навчання [2, с. 380].

Учені наголошують, що процес формування професійного інтересу в майбутніх учителів музичного мистецтва буде ефективним лише тоді, якщо не тільки викладач виступає суб'єктом цього процесу, а й сам здобувач, відчувши недосконалість своєї музично-педагогічної компетентності, стане зацікавленим суб'єктом самовдосконалення й саморозвитку.

У зв'язку з цим, потребують удосконалення форми організації сумісної музично-педагогічної діяльності викладача й здобувачів вищої освіти, розробка й впровадження новаторських підходів, інноваційних технологій навчання в освітньому процесі закладів вищої освіти мистецької спрямованості. Викладач має бути не тільки носієм інформації для здобувачів, а й передусім провідником у їхніх пошуках нових знань, їх організації та застосування, повинен не моделювати думки майбутніх учителів музичного мистецтва, а спрямовувати їх, дотримуючись духовних цінностей. Важливою умовою розвитку професійного інтересу в майбутніх учителів музичного мистецтва є оволодіння ними вміннями педагогічної імпровізації; використання комплексу засобів формування в них мотивації до навчально-творчої діяльності.

Професійний інтерес може бути активізованим через такі форми навчальної роботи, як, наприклад, звернення викладача до здобувачів вищої музичної освіти з пропозицією розкрити, оцінити та проаналізувати такі особистісно-значущі якості вчителя музичного мистецтва, як: ступінь розвитку емоційності, сформованість музично-естетичного смаку, музично-творчі здібності, особисте ставлення до музичної культури інших народів, уміння надати оцінку певним позиціям, які є актуальними саме для майбутніх учителів музичного мистецтва, розвиток і формування яких відбувається в процесі реалізації їхніх музичних здібностей, виявлення творчого потенціалу під час музично-педагогічної діяльності [1, с. 20].

При цьому слід зазначити, що під час занять із музичного мистецтва можуть виникати непередбачувані, несподівані проблемні ситуації, що стали вже не винятком, а, як засвідчує практика, нормою. Це пов'язано із креативністю юнацтва, із їхньою достатньою поінформованістю, перебуванням з дитинства у світі новітніх технологій, що часто породжує нестандартність, як їхнього мислення, так і поведінки.

Тому викладач повинен уміти адекватно аналізувати ситуацію, миттєво ухвалювати рішення й публічно його реалізовувати, імпровізувати, самоактуалізувати власний творчий потенціал.

Педагогічна імпровізація стає невід'ємним компонентом професійно-творчої діяльності викладача музичного мистецтва і є творчим процесом, спрямованим на перебудову попередньо спланованого задуму заняття в співавторстві зі здобувачами й створення нової навчальної ситуації. Необхідною умовою виникнення педагогічної імпровізації є наявність творчої атмосфери на занятті.

Науковці виокремлюють такі аспекти, передбачені педагогічною імпровізацією, що будуть сприяти формуванню в майбутніх учителів музичного мистецтва професійного інтересу:

- уміння викладача оперативно орієнтуватися в різних освітньо-виховних та музично-педагогічних ситуаціях і швидко коригувати свій задум відповідно до конкретних обставин та своїх творчих можливостей у процесі творчої діяльності зі здобувачами;
- уміння відійти від спланованих дій, навіть від заздалегідь розробленої структури заняття;
- у разі потреби перейти на інші умови спілкування зі здобувачами на основі партнерства, усвідомлюючи, що їхній професійний інтерес до музично-педагогічної діяльності формується на основі безпосередньої участі у розв'язанні творчих завдань [3, с.109 - 111].

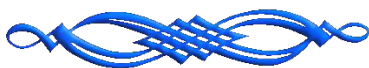
Під час втілення творчого задуму на занятті, наприклад, за темою «Віденська музична школа», у здобувачів часто з'являється бажання почути твори віденських класиків «живцем». Педагог має бути готовим виконати прохання зіграти на фортепіано улюблені уривки з Сонати №14 («Місячної») Л.В. Бетховена або з Сонати A-dur («Рондо в турецькому стилі») В. А. Моцарта, або запропонувати це зробити безпосередньо здобувачам музичної освіти.

Прикладами творчого вирішення непередбачуваних навчальних ситуацій може бути заміна творів музичного мистецтва, що пропонуються навчальною програмою; відтворення «минулого» головного героя або прогнозування його «майбутнього» під час аналізу-інтерпретації музично-художнього твору; проведення художньо-історичних паралелей.

Висновки. Усе це, вищезазначене, допоможе відійти від сконструйованої композиції заняття, вирішити непередбачене, а потім інтуїтивно й плавно перейти до запланованої музично-педагогічної діяльності для того, щоб здійснена імпровізація органічно вливалась в педагогічний процес, була логічно завершеною й сприяла формуванню професійного інтересу здобувачів вищої музичної освіти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Василенко Л.М. Взаємодія вокального і методичного компонентів у процесі професійної підготовки майбутнього вчителя музики: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. пед.наук: спец. 13.00.02 – «Теорія та методика музичного навчання», К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2003. 20 с.
2. Козир А.В. Професійна майстерність учителів музики: теорія і практика формування в системі багаторівневої освіти: монографія. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2008. 380 с.
3. Павленко Л. Є., Павленко Ю. М. «Використання новітніх інформаційно-комунікативних технологій в процесі навчання в класах мистецької школи». Мистецька освіта майбутнього: методичні аспекти: зб. матеріалів Всеукр. наук. -практ. Інтернет - конф., 29 квіт. 2020 р. / за заг. ред. М.М. Бриль. Київ: ДНМЦЗКМО. 2021, С. 109-111.

Анатолій ОРОНОВСЬКИЙ,

*доцент кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва
Факультету мистецтв ТНПУ імені Володимира Гнатюка,
голова ПЦК «Хорове диригування» ТМФК імені Соломії Крушельницької,
заслужений діяч мистецтв України
oronovsky22@gmail.com*

Anatoly ORONOVSKY,

*associate professor of the department of musicology and methods of musical art
Volodymyr Hnatyuk, Faculty of Arts, TNPU named after Volodymyr Hnatyuk,
head of the PCC «Choir Conducting»,
TMFC named after Solomiya Krushelnytska,
Honored Worker of Arts of Ukraine
oronovsky22@gmail.com*

**ХОРОВОЕ ТОВАРИСТВО ІМ. М. ЛЕОНТОВИЧА:
ТРАДИЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**CHORAL SOCIETY NAMED AFTER M. LEONTOVYCH:
TRADITIONS AND PERSPECTIVES**

Постановка проблеми.

Історія створення Хорового товариства ім. Миколи Леонтовича є визначальним фактором у становленні та формуванні національної свідомості молоді. Це товариство є одним із мистецько-творчих об'єднань митців України, яке утворилось 1 лютого 1921 року та популяризує українську хорову творчість і до наших днів.

Значна група діячів культури, професори й студентство зібралися в Київському музично-драматичному інституті імені Микола Лисенка, щоб за християнським звичаєм відзначити 9 днів по смерті Миколи Леонтовича. «Нашвидко, але з великою відповідальністю спорядили концерт з творів